DZIENNIK
ZARZĄDU M. LUBLINA.

Redakcja i Administracja
Magistrat m. Lublina
(parter biuro Nr. 3).

—:-:—

Administr. czynna od 10-ej do 1-ej popoł.
Redakcja „ od $6^1/_2$ do $7^1/_2$ wieczór.

Prenumerata kwartalnie . . . . . Mk. —
miesięcznie . . . . Mk. —

Ogłoszenia (wyłącznie poza tekstem): wiersz petitowy trzyszpaltowy lub jego miejsce 6 Mk.

—:-:—

Prenumeratę przyjmuje Wydział do Spraw Ogólnych (parter biuro Nr. 3).

Cena egzemplarza Mk. 15.

Nr. 6. | Lublin, dnia 4-go czerwca 1921 roku. | Rok I.

DZIAŁ URZĘDOWY.

RUCH SŁUŻBOWY.

Mianowani: W wydziale Opieki Społecznej — Rozalja *Horodyńska* na stanowisko pielęgniarki w przytułku dla bezdomnych dzieci, od dnia 15-go maja r. b. z poborami według 12 st. pł. kat. B., w wydziale Zdrowia Publicznego (dział Sanitarny) — Tyburcjusz *Borkowski* zatwierdzony na stanowisku kierownika Miejskiej Kamery Dezynfekcyjnej od dnia 1 czerwca r. b. z poborami według 4 st. pł. kat. B. Czas przebyty przez Borkowskiego na tym stanowisku od 28 lipca 1920 r. do 1 czerwca r. b. zalicza mu się do służby rzeczywistej i do wysługi lat.

Przeniesieni: Miejski lekarz weterynaryjny Bolesław *Natorski* na stanowisko lekarza rzeźnianego rzeźni miejskiej na Bronowicach od dnia 1-go czerwca r. b. z poborami według VII st. sł.

Sprostowanie: Lekarz rzeźniany rzeźni miejskiej na Bronowicach Jan Żyłko mianowany z płacą według VI, a nie IVc st. sł., co niniejszym prostuje się.

Z obrad Magistratu.

(Posiedzenie 24 maja — uchwalono):

1. Zamiast wniosku z dnia 1 kwietnia r. b., złożyć do zatwierdzenia Radzie Miejskiej wniosek następujący:

Rada Miejska upoważnia Magistrat do wyjednania w Ministerstwie Zdrowia Publicznego dla szpitala św. Jana Bożego w Lublinie subwencji w wysokości 1.000.000 mk. na podtrzymanie egzystencji tegoż szpitala.

2. Wystąpić do Rady Miejskiej z wnioskiem następującym:

Rada Miejska upoważnia Magistrat do ofiarowania na rzecz pomocy powstańcom Górnego Śląska 5000 metrów materjału na bieliznę i rozchód na ten cel, stanowiący, według ceny kosztu, sumę około 350.000 mk. wnieść do budżetu na rok 1921.

(Posiedzenie 27 maja — uchwalono):

1. Upoważnić wydział Zaopatrywania do zwolnienia ze służby pom. buchaltera Edwarda Grudkę i st. kancelistę Adama Błażejewskiego, z powodu powołania ich do służby wojskowej, z tem że sprawę wymówienia i wypłaty odszkodowania pozostawić otwartą.

2. W związku z projektowanym przejęciem pod zarząd miasta szpitala św. Jana Bożego, uznając, zgodnie z opinją komisji sanitarnej z dn. 26-go kwietnia i 6 maja r. b., za konieczne, tak pod względem hygienicznym, jak i ekonomicznym, skoncentrowanie miejskich urządzeń epidemicznych w sąsiedztwie szpitala św. Jana Bożego,— polecić wydziałowi Budownictwa, by, po zasiągnięciu opinji powołanej w tej sprawie komisji, wspólnie z wydziałem gospodarczym, opracował i przedłożył Magistratowi z odpowiednim wnioskiem szczegółowy projekt nabycia w tym celu, względnie wywłaszczenia przylegającego do posesji szpitala św. Jana Bożego placu, będącego własnością p. Kleniewskiego, oraz projekt pobudowania tamże urządzeń epidemicznych, z uwzględnieniem baraku dla chorych cholerycznych.

3. Przychylić się do prośby firmy inż. Gniazdowski i Janiszewski o zezwolenie na budowę domu drewnianego mieszkalnego, z warunkiem przedłożenia przez firmę do zatwierdzenia odpowiednich planów i wykonania warunków wskazanych przez wydział Budownictwa.

4. Zezwolić T-wu „T. Kujawski, M. Milewski, Szwentner i S-ka“ na budowę murowanych piętrowych magazynów oficynowych w posesji przy ul. Foksal Nr. 17 na podstawie planów, pod warunkami zastrzeżonemi przez wydział Budownictwa.

5. Zezwolić na przybudówkę piętrową do domu przy ul. Łęczyńskiej Nr. 59 pod warunkami wskazanemi przez wydział Budownictwa.

6. Prośbę firmy „Przemysław Podgórski“ o zezwolenie na przeprowadzenie przewodnika prądu elektrycznego od domu Nr. 16 do domu Nr. 17 przy ul. Krakowskie-Przedmieście odłożyć do załatwienia w trybie normalnym.

7. Wypłacić żonie pracownika wydziału Opieki Społecznej Augustyna Krasówki zaliczkę w wysokości $1\frac{1}{2}$ miesięcznej pensji męża, do czasu wyjaśnienia sprawy powołania go do wojska.

8. Akceptować dodatkową umowę zawartą dn. 25 maja r. b. przez prezydenta miasta z Wigdzinem co do dostawy kostki bazaltowej na bruki miejskie po cenie mk. 320 za 1 metr kwadr. kostki małej i mk. 600 za 1 metr kw. kostki dużej.

9. Utworzyć w wydziale Opieki Społecznej etat starszego buchaltera od 1 marca r. b.

10. Akceptować decyzję prezydenta miasta w sprawie asygnowania wdowie po. ś. p. Thurym 3.000 mk. i podnieść zapomogę do 5.000 mk. na koszta pogrzebu.

11. Przyjęto do wiadomości komunikat prezydenta miasta w sprawie rewizji u poszczególnych pracowników wydziału Zaopatrywania.

(Posiedzenie 28 maja — uchwalono):

Przyśpieszyć sprawę roztoczenia opieki nad szpitalem św. Jana i w tym celu powołać komisję do opracowania szczegółowego projektu przejęcia szpitala, z uwzględnieniem warunków przejęcia, organizacji zarządu i zasad finansowania tegoż. Do komisji powołano: p.p. Skurzyńskiego, d-ra Garbaczewskiego, Ślaskiego i Finkielsztajna.

(Posiedzenie 30-go maja — uchwalono):

Polecić wydziałowi Zaopatrywania przystąpić niezwłocznie do stopniowej likwidacji tegoż wydziału, która ma się zakończyć do dnia 1-go września r. b. Poczynając od dnia 1 czerwca r. b. ograniczać zakres działania wydziału do obrotu artykułami kontyngentowemi. W miarę postępu likwidacji wymawiać zawczasu miejsca i zwalniać pracowników. Sprawę projektowanej instytucji handlowej odłożyć do czasu wyjaśnienia przez czynniki państwowe rozmiaru i form zapowiedzianego wolnego handlu.

W sprawie tej członkowie Magistratu J. Kubecki, W. Uziembło i St. Choma zgłosili następujące:

VOTUM SEPARATUM.

Wobec przyjęcia przez Magistrat w dniu 30 maja b. r. uchwały decydującej likwidację Wydziału Zaopatrywania i ukończenia jej do dnia 1-go września r. b. oświadczamy co następuje:

1. Uchwała powyższa jest sprzeczna z art. 11 punkt 9. Dekretu o Samorządzie Miejskim i stanowi wyrzeczenie się ze strony Magistratu spełniania obowiązków, przekazanych samorządom przez państwo w interesie najszerszych warstw ludności miejskiej;

2. Wykonanie uchwały naraża miasto na miljonowe straty, przy konieczności bowiem rozdziału towarów monopolowych, nie robiąc obrotów innymi towarami, usuwa się możliwość otrzymania pokrycia aparatu rozdzielczego;

3. Umożliwia wzrost paskarskich cen i rozwinięcia się handlu łańcuszkowego.

4. Uchwała decyduje sprawę likwidacji Wydziału Zaopatrywania w chwili istnienia całego szeregu artykułów monopolowych, (jak węgiel, nafta, cukier) racjonowanych przez państwo i nie stwarzając innej organizacji rozdzielczej lub handlowej, jest eksperymentem niewykonalnym.

Wobec powyższego przeciwko takiej uchwale jako bezprawnej, szkodliwej i niewykonalnej zakładamy votum separatum i żądamy od Prezydenta zarządzenia rewizji tej uchwały, na podstawie art. 62 p. 2 i 3 Dekretu o Samorządzie Miejskim.

Dnia 31 maja 1921 r.

J. Kubecki m. p.
Uziembło m. p.
St. Choma m. p.

Nadto ławnik Choma zgłosił następujące

OSWIADCZENIE:

Wobec zapadłej uchwały Magistratu — z dnia 30 maja 1921 r. polecającej Wydziałowi Zaopatrywania przeprowadzenie likwidacji swych prac, oświadczam, że wykonanie uchwały naraża miasto na miljonowe straty. Przy konieczności bowiem rozdziału towarów monopolowych i nie mając obrotów innych towarów nie jest możliwem uzyskanie pokrycia na koszta utrzymania personelu w okresie likwidacyjnym.

Uchwała powyższa nastąpiła niespodzianie tembardziej. że wniosek mój, o zakwestjonowanie uchwały w tej sprawie Rady Miejskiej, został uchwalony przez Magistrat li tylko ze względów formalnych (upoważnienia Magistratu, a nie polecenia mu likwidacji), natomiast Magistrat polecił Wydziałowi Zaopatrywania opracowanie projektu reorganizacji Wydziału.

Wobec tego, a także że uchwała decyduje sprawę likwidacji Wydziału Zaopatrywania w chwili istnienia całego szeregu artykułów monopolowych (jak węgiel, nafta, cukier) racjonowanych przez państwo i nie stwarzając innej organizacji rozdzielczej lub handlowej, jest eksperymentem z mego punktu widzenia nie wykonalnym. Nie mogąc podjąć się wprowadzenia w życie takiej uchwały, składam w ręce Magistratu kierownictwo Wydziału Zaopatrywania i proszę o przydzielenie mi innego Wydziału.

Lublin, dnia 30 maja 1921 r.

St. Choma m. p.

Zjazd Związku Miast
W POZNANIU.

Uchwały w sprawie rozbudowy miast.

1.

Zjazd Związku Miast Polskich przyjmuje do wiadomości rezolucje uchwalone jednomyślnie przez Międzysojuszniczy Kongres Rozbudowy Miast w czerwcu 1920 roku w Londynie i, solidaryzując się z nimi, uznaje za niezbędne, by miasta polskie wstąpiły na drogę ku ich urzeczywistnieniu.

I. Przygotowanie i wykonanie programów zapewniających każdej rodzinie odpowiednie warunki mieszkaniowe. Kongres Rozbudowy Miast wzywa wszystkie rządy do podjęcia akcji prawodawczej, mającej na celu państwową politykę mieszkaniową, uwzględniającą pomoc finansową i opartą na współdziałaniu rządu z jednej strony a władz samorządowych i innych instytucji, nie wyłączając przedsiębiorczości prywatnej— z drugiej.

Kongres uznaje, że polityka ta winna tak być nakreśloną, co do swego rozmiaru i charakteru, by w ciągu lat dwudziestu zapewnić mogła każdej rodzinie dostateczne zdrowe mieszkanie i odpowiednie do tego mieszkania otoczenie.

II. Minimalne warunki mieszkaniowe, niezbędne dla rozwoju szczęśliwego życia rodzinnego.

Uznając, że wzory typów i planów mieszkań muszą być ustanowione dla każdego kraju zgodnie z warunkami klimatycznemi i innemi, Kongres wyraża przekonanie, że każda rodzina w społeczeństwie cywilizowanem posiada niezaprzeczalne prawo do określonego minimum wygody w ognisku domowem.

Uznając, że każdy kraj winien szczegółowo określić to minimum, Kongres stanowczo i wyraźnie wypowiada zdanie, że minimum potrzeb wymaganych przez cywilizację stanowią:

a) sypialnia dla rodziców i ilość sypialni, umożliwiająca rozdział dzieci dorastających podług płci;

b) oddzielne ubikacje sanitarne dla każdej rodziny;

c) odpowiednie urządzenia kąpielowe dla każdej rodziny lub domu oddzielnie, lub też, zgodnie z obyczajami kraju, wspólne.

Rozmiar mieszkań winien odpowiadać wymaganiom, ustalonym przez ekspertów dla każdego kraju.

Zasady te powinny być włączone do prawodawstwa każdego kraju, a pomoc finansowa udzielana jedynie na budowę domów, odpowiadających tym zasadom.

III. Plany regulacyjne miejskie i wiejskie.

Kongres wyraża przekonanie o doniosłości rozumnej kontroli rządu nad planami regulacyjnemi miejskich i wiejskich osiedli.

Nadto Kongres pragnie zaznaczyć, iż uznaje doniosłość następujących zasad:

a) celem zapewnienia wystarczającej ilości powietrza i światła w domach i dokoła nich, liczba mieszkań dopuszczalna na przestrzeni hektara oraz ilość przestrzeni wolnej dokoła mieszkania winna podlegać ścisłemu określeniu, ustanowionemu przez rządy poszczególnych krajów;

b) polityka, dążąca do decentralizacji przemysłu i tworzenia miast — ogrodów, winna być popierana drogą prawodawczą zarówno jak wszelkiemi innemi środkami o charakterze publicznym i prywatnym;

c) każdy rząd, działając w łączności z władzami samorządowemi, winien przygotować i wprowadzić w życie organ nadzorczy, który, opierając się na planach regulacyjnych, położyłby kres chaotycznemu i rozrzutnemu rozwojowi i zapewniłby naukowo usystematyzowane linije przyszłemu rozwojowi osiedli;

d) mając na widoku uznaną konieczność takiej akcji, rząd winien w stałem współdziałaniu z władzami samorządowemi kontrolować kierunek i przyczyniać się do utrzymania dróg głównych i arterji komunikacyjnych.

Kongres wyraża również zdanie, że niezbędnemi są środki prawodawcze, zapewniające tani grunt dla celów mieszkaniowych.

2.

Uznając, że nie można rozwinąć akcji, mającej na celu rozbudowę miast bez zapewnienia dostatecznej ilości taniego gruntu budowlanego, Zjazd Związku Miast wzywa rząd do jaknajspieszniejszego urzeczywistnienia zasad artykułu 25-go Ustawy 15 lipca 1920 r. o reformie rolnej, przekazującej miastu wszystkie grunty państwowe, położone w sferze interesów miast i umożliwiające, korzystanie w tym samym celu z gruntów prywatnych, podlegających przymusowemu wykupowi.

Do chwili przekazania tych gruntów miastom dla ich rozszerzenia wszelkie podziały parcelacyjne gruntów w sąsiedztwie miast winny być dokonywane nie inaczej, jak za zgodą zarządów miast.

3.

Zjazd Związku Miast wzywa Zarządy wszystkich miast, aby niezwłocznie przystąpiły do zaprojektowania terytorjalnego zakresu interesów miasta w celu umożliwienia Głównemu Urzę-

dowi Ziemskiemu jak najszybszego określenia obszarów, które w myśl art. 26 Ustawy o wykonaniu reformy rolnej winny być pozostawione miastom na cele ich rozszerzenia.

4.

Zjazd Związku Miast przyjmuje do wiadomości Uchwały Zjazdu Koła Miast Małopolski i Śląska Cieszyńskiego z dn. 22 marca i wyraża całkowitą zgodę na ustalone w nich zasady:

I. Zjazd miast domaga się bezzwłocznego uchwalenia przez Sejm projektu ustawy, ustalającej sferę interesów miejskich w myśi art. 26 ust. o wykonaniu reformy rolnej.

II. Zjazd domaga się, aby grunty podpadające pod postanowienie art. 1 ust. pow. przeszły wprost na własność gmin, a mianowicie grunty państwowe, przeznaczone na gminne cele publiczne — bezpłatnie, a inne opłatnie w myśl zasad, ustalonych w drodze ustawowej.

III. Zjazd domaga się powołania delegatów miast do wszystkich komisji ziemskich.

IV. Zjazd miast zastrzega się stanowczo przeciw każdej akcji urzędów i komisji ziemskich skierowanej ku parcelacji rolnej w sferze interesów miejskich i dlatego żąda aż do ustawowego określenia tej sfery wstrzymania, odnośnie do gruntów położonych w sferze interesów miejskich, kroków wdrożonych przez Urzędy ziemskie dla parcelacji, w szczególności także dobrowolnej, gdyż to znosi postanowienia art. 26 ustawy pow. i stawia miasta wobec faktów dokonanych. Dlatego aż do uchwalenia ustawowego sfery interesów należy ją określić prowizorycznie w myśl żądań miast. Określenie sfery interesów da możność dostarczenia miastom potrzebnych gruntów bez potrzeby uciekania się do uciążliwych dochodzeń przewidzianych dla parcelacji rolniczej.

5.

Wobec tego, iż nie można spodziewać się, zarówno na zasadzie dotychczasowego stanu rzeczy u nas, jak i praktyki zachodu, by inicjatywa prywatna bez pomocy państwa lub gminy mogła w dostatecznej mierze przyczynić się do złagodzenia klęski mieszkaniowej, Zjazd Związku Miast Polskich stwierdza, że jedynie współdziałanie wszystkich zainteresowanych czynników państwa, gminy, zrzeszeń, spółdzielni i osób prywatnych może się przyczynić do stworzenia dostatecznej ilości nowych mieszkań.

Współdziałanie takie będzie możliwe z chwilą uchwalenia przez Sejm ustawy o rozbudowie, której projekt został w dniu 22. XI. wniesiony z inicjatywy zarządu Związku Miast przez posłów wszystkich ugrupowań, i która w drugiem czytaniu została przyjętą przez komisję miejską. Dalsze przewlekanie uchwalenia tej ustawy odracza rozpoczęcie tak niezbędnego ruchu budowlanego.

Zjazd Związku Miast zwraca się do Sejmu ustawodawczego z prośbą, by nie zwlekał z rozpatrzeniem i uchwaleniem ustaw, któreby zapewniły możność rozpoczęcia ruchu budowlanego.

(D. c. n.).

Prezydent m. Lublina
C. Szczepański.

Szef wydziału do spraw ogólnych.
Radliński.

Rozporządzenia i obwieszczenia rządowe.

Ustawa o wolnym handlu.

Rada ministrów uchwaliła projekt ustawy wprowadzającej wolny handel. Przedstawia się on następująco:

Art. 1. Z dniem 1 września 1921 r. traci moc obowiązującą ustawa z dn. 9 lipca 1920 r. o aprowizacji na rok gospodarczy 1920/21.

Art. 2. Znosi się ministerstwo aprowizacji.

Art. 3. Znosi się Państwowy Urząd zakupu artykułów pierwszej potrzeby.

Art. 4. Upoważnia się min. przem. i handlu w porozumieniu z min. skarbu i min. spr. wewn. do utworzenia drogą zakupu zagranicznego zapasu zboża, mającego służyć jako rezerwa na rok gospodarczy 1921/22.

Art. 5. Wywóz artykułów żywnościowych poza granice Państwa jest wzbroniony. W wyjątkowych wypadkach zezwolenie na wywóz może być udzielone przez główny Urząd przewozu i wywozu jedynie za zgodą min. spr. wewn.

Art. 6. Upoważnia się min. spr. wewn. do wydawania w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami rozporządzeń, normujących konsumcję i przemiał oraz ograniczających zużycie ziemiopłodów i ich przetworów na cele przemysłowe. Przekroczenie tych rozporządzeń karane będzie na zasadzie art. 4 ustawy z dnia 2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej.

Art. 7. Upoważnia się Radę ministrów do przekazania agend ministr. aprowizacji, niezbędnych na rok 1921/22 min. spr. wewn. i min. przem. i handlu, oraz do wydania zarządzeń, mających na celu likwidację min. apr. i jego organów.

Art. 8. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dnia 1 września 1921 r.

Przewóz artykułów pierwszej potrzeby.

W Nr. 16—17 „Wiadomości Min. Spr.“ z dnia 29. IV. ukazała się obowiązująca od dn. 1 maja 1921 r. instrukcja Ministerstwa Aprowizacji, która zawiera całokształt przepisów, dotyczących przewozu artykułów pierwszej potrzeby.

Instrukcja ta wprowadza wolny przewóz wewnątrz państwa wszelkich ziemiopłodów i ich przetworów, które dotąd podlegały ograniczeniom. Wyjątek stanowią wschodnie powiaty nadgraniczne, gdzie do stacji kolejowych: Lida, Baranowicze, Pińsk, Rafałówka, Ołyka, Kamienica, Tarnopol, Kopyczyńce, Czortków i do stacji położonych na wschód od nich — niezbędne są listy przewozowe Ministerstwa Aprowizacji. Również wolny jest wewnątrz państwa przewóz bydła, trzody chlewnej, drobiu, mięsa i przetworów mięsnych, tłuszczów, ryb i nabiału, natomiast do wszystkich powiatów nadgranicznych jak również z zewnątrz Państwa na transporty te do wymienionych wyżej stacji wymagane będą listy przewozowe Ministerstwa Aprowizacji.

Z pośród artykułów pierwszej potrzeby w dalszym ciągu ograniczeniom podlegają także i wewnątrz Państwa przetwory ziemniaczane (z wyjątkiem syropu kartoflanego) ze względu na potrzeby przemysłu, konieczność zaopatrzenia armji i aprowizację robotniczą, oraz artykuły monopolowe: cukier, sól i nafta. Na przewóz drobnych ilości przetworów ziemniaczanych, soli i nafty ponad 2 kg., a cukru ponad 100 gr. wagi niezbędne są ze zezwolenia władz administracyjnych I i II instancji (Starostwa, Komisarjaty, Min. Apr. i Województwa) oraz Ministerstwa.

Na przewóz większych ładunków (wagonowych) wymienionych artykułów niezbędne są listy przewozowe.

Likwidacja urzędu walki z lichwą.

Z dn. 1-go maja b. r. zwinięto we wszystkich urzędach walki z lichwą służbę wywiadowczą, której zadaniem była kontrola zewnętrzna.

Z dn. 31 maja b. r zwinięte będą wszystkie urzędy prowincjonalne z pozostawieniem tylko urzędów w Warszawie, Łodzi, Lublinie, Krakowie i Będzinie.

Wskutek tego ustaje z dn. 1 maja b. r. wszelka akcja kontrolna ze strony urzędu. Urzędy, ulegające w maju zupełnej likwidacji, nie tylko nie będą wysyłały swoich wywiadowców, ale nawet nie będą przyjmowały doniesień prywatnych, z któremi odtąd należy zwracać się do władz administracyjnych I instancji. Urzędy zaś z pod likwidacji wyjęte ograniczą się do przyjmowania doniesień, które należy wnosić albo pisemnie (bez stempla), albo ustnie przed ustanowionym do tego urzędnikiem.

Kontrola zewnętrzna należy odtąd w całym kraju do władz policyjnych. Nie wyklucza to rzeczywiście możności dokonywania przez urzędy w służbie pozostające rewizji i dochodzeń na miejscu — o ile sprawa wszczęta wskutek doniesienia prywatnego lub policyjnego, będzie tego wymagać.

Te rewizje, względnie dochodzenia na miejscu, będą jednak odtąd mogły być zarządzone tylko nakazem pisemnym, przez naczelnika urzędu podpisanym i przeprowadzone tylko pod kontrolą urzędnika do tego upoważnionego.

Legitymacje, wydawane dawniej wywiadowcom, zostały im dn. 31-go kwietnia b. r. odebrane, a w każdym razie straciły moc prawną. Powoływanie się zatem na nie, albo nawet ich okazanie — byłoby prostem nadużyciem.

Dział nieurzędowy.

O ubezpieczeniach publicznych w Polsce.

UWADZE

ekonomistów, prawników, działaczy samorządowych i wszystkich tych, komu idea samopomocy społecznej jest droga.

„...nic dla ciebie, wszystko dla tych, którymi się opiekuje, oto jest godło tej dobroczynnej instytucji“... Fr. hr. Skarbek, prezes Dyrekcji Ubezpieczeń (urywek z mowy przy otwarciu Kasy Oszczędności Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń dn. 21 stycznia 1844).

„Gospodarcza przyszłość państwa naszego od rozwoju samorządu zależy“.

St. Wojciechowski.

6. Jak dalece w warunkach naszych przymus ubezpieczenia od ognia jest gospodarczo uzasadniony, najlepiej o tem świadczy jednomyślne w tym względzie orzeczenie Komisji Administracyjnej Sejmu. Na poparcie tego stanowiska zaznaczyć należy, iż każda gmina wiejska czy miejska, jako gospodarcza komórka budowy państwa, w zakresie potrzeb swych kulturalnych kieruje się przymusem, że nie będziemy już tu wyszczególniali całego szeregu norm prawnych w zakresie hygjeny, środków sanitarnych, szkolnictwa, opieki społecznej, bezpieczeństwa publicznego, ogniowego i t. p. Tej miary przedsiębiorstwa samorządowe, jak wodociągi, rzeźnie, kanalizacje, elektrownie, gazownie i t. p. są prowadzone przeważnie na zasadach monopolu municypalnego.

Tu więc szczegółowiej omówimy jaskrawy przykład z dziedziny ubezpieczeniowej, stwierdzający, iż największa nasza gmina w Polsce, zrównana administracyjnie z województwem, a mianowicie m. st. Warszawy, posiada od szeregu pokoleń — i to z mocy ustawy o Państwowej Dyrekcji Ubezpieczeń jeszcze z roku 1884-go — municypalny Zakład Ubezpieczeń na prawach wyłączności (prywatne przedsiębiorstwa nie mają dostępu do działu budowli), w którym wszystkie budynki m. st. Warszawy są ubezpieczone w całkowitej — 100% — ich wartości szacunkowej. Zakład ten zbiera rocznie 1.190.000 mk. składki ogniowej, opłaca z tego źródła pogorzele, a może jeszcze z tychże wpływów rocznej składki ogniowej przeznaczać corocznie stołecznej straży ogniowej 750.000 mk. bezzwrotnej subwencji.

Żaden bezstronny ekonomista nie poważy się zakładu tego ochrzcić mianem monopolu fiskalnego, choć jest to organizacja oparta na powszechnym przymusie. Mimo zmonopolizowania przez władze miejskie w swem ręku ubezpieczeń budowli od ognia, prywatne przedsiębiorstwa ubezpieczeniowe (w dziale towarów, ruchomości mechanizmów i fabrykatów) zbierają na tymże terenie Warszawy kilkanaście miljonów mk. składki ogniowej, a przy niskiej naogół skali palności nie udzielają znacznej subwencji straży ogniowej, która atoli najwięcej pracy i pieczy udziela ich interesom, pożary bowiem dotykają przedewszystkiem urządzeń wewnętrznych i zawartości lokali magazynowych, ubezpieczanych w zakładach prywatnych.

7. Związek prywatnych przedsiębiorstw ubezpieczeniowych rówież świadomie w błąd wprowadza opinję publiczną, twierdząc, iż Polska Dyrekcja Ubezpieczeń będzie machiną biurokratyczną „o wielotysięcznej armji urzędników“, chociaż, jako organ fachowy, Związek jest dobrze poinformowany o tem, że personel urzędniczy tej organizacji już w okresie obecnym, mając znacznie większy nawał pracy od

towarzystw prywatnych, przedstawia się liczebnie bardzo skromnie. Dość powołać się na fakt, iż czynności Instytucji Ubezpieczeń Państwowych są już zdecentralizowane, a do obsługi każdego z dwunastu oddziałów Instytucji, obejmującego mniej więcej 100.000 nieruchomości z tysiącem pogorzeli, jest powołanych zaledwie 30—32 urzędników. Każde miasto, każda gmina do czynności szacunkowych posiada nie urzędników, lecz taksatorów, czerpanych z miejscowego społeczeństwa.

Gdy w sierpniu r. 1915-go, skutkiem ewakuacji władz rosyjskich i wywiezienia z kraju akt, kapitałów i personelu, Instytucja Ubezpieczeń Wzajemnych uległa przerwie w swej działalności, nie kto inny przystąpił do jej uruchomienia, jeno Centralny Komitet Obywatelski, zdający sobie dokładnie sprawę, iż ludność kraju bez dobroczynnej opieki społecznej ze strony tej Instytucji obywać się nie może. Uruchomienie Instytucji przy braku personelu i kapitałów, przy wrogiem rządzie okupantów, przy ówczesnych wyjątkowych trudnościach pocztowych i komunikacyjnych, odbyło się jednak szybko i sprawnie, pozyskując całkowite zaufanie społeczeństwa.

Instytucja więc, zdruzgotana ciosami wojny, raźno podźwignęła się z wstrząśnienia, zdając przed społeczeństwem egzamin ze swej żywotności i mocy gospodarczej.

8. Koszty administracyjne Ubezpieczeń Państwowych, a to dzięki masowemu ich działaniu, są niższe od takichże kosztów prywatnych przedsiębiorstw ubezpieczeniowych, wynosiły bowiem one w normalnym okresie przedwojennym zaledwie 14—16% pobieranej składki, gdy w towarzystwach akcyjnych sięgały 25—32%, w towarzystwach zaś wzajemnych 18—25%. Kilka lat tocząca się wojna wraz z dezorganizacją życia ekonomicznego wszędzie te koszty podrożyła, lecz już w roku najbliższym (1921) Państwowa Instytucja Ubezpieczeń Wzajemnych, dzięki preeprowadzonemu zreorganizowaniu, wróci do kosztów przedwojennych.

(D. c. n.).

OD ADMINISTRACJI.

Prenumeratę i należność za ogłoszenia należy nadsyłać pod adresem: Redakcja „Dziennika Zarządu m. Lublina“ (Magistrat) lub wnosić bezpośrednio do administracji „Dziennika“ (gmach Magistratu, parter, pokój Nr. 3).

Treść Nr. 6-go:

-:- -:- -:- -:- **Wydawnictwo Zarządu miasta Lublina.** -:- -:- -:- -:-

Wykonano w drukarni Miejskiej.